

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องสำอาง - จุลชีววิทยา -
การหาจุลินทรีย์ชนิดจำเพาะและจุลินทรีย์ชนิดไม่จำเพาะ

พ.ศ. ๒๕๖๗

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องสำอาง - จุลชีววิทยา -
การหาจุลินทรีย์ชนิดจำเพาะและจุลินทรีย์ชนิดไม่จำเพาะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๗)
พ.ศ. ๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม จึงออกประกาศตามข้อเสนอของคณะกรรมการ
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องสำอาง - จุลชีววิทยา - การหาจุลินทรีย์ชนิดจำเพาะและจุลินทรีย์
ชนิดไม่จำเพาะ พ.ศ. ๒๕๖๗”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้มีผลนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องสำอาง - จุลชีววิทยา - การหาจุลินทรีย์
ชนิดจำเพาะและจุลินทรีย์ชนิดไม่จำเพาะ มาตรฐานเลขที่ มอก. 3796 - 2567 ไว้ ดังมีรายละเอียด
ท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

พิมพ์ภัทรา วิชัยกุล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อมูลมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
แนบท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

- ชื่อมาตรฐาน : เครื่องสำอาง - จุลชีววิทยา - การหาจุลินทรีย์ชนิดจำเพาะ
และจุลินทรีย์ชนิดไม่จำเพาะ
COSMETICS - MICROBIOLOGY - DETECTION OF SPECIFIED AND
NON-SPECIFIED MICROORGANISMS
- มาตรฐานเลขที่ : มอก. 3796-2567
- ผู้จัดทำ : สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- กรรมการวิชาการ : -
- ขอบข่าย : มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้
- กำหนดวิธีการตรวจและการจำแนกหาจุลินทรีย์ชนิดจำเพาะ
และจุลินทรีย์ชนิดไม่จำเพาะที่เจริญเติบโตได้ที่อุณหภูมิปานกลางใน
ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง
 - จุลินทรีย์ที่พิจารณาตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานนี้อาจแตกต่างกันตามแนวปฏิบัติ
หรือกฎหมายของแต่ละประเทศ ซึ่งส่วนมากเป็นจุลินทรีย์ชนิดจำเพาะอาจมี
สายพันธุ์เดียวหรือหลายสายพันธุ์ตามสายพันธุ์ ดังนี้ *ซูโดโมนาส แอรูจิโนซา*
(*Pseudomonas aeruginosa*) *เอสเชอริเชีย โคลิ* (*Escherichia coli*)
สแตฟีโลค็อกคัส ออเรียส (*Staphylococcus aureus*) *แคนดิดา อัลบิแคนส์*
(*Candida albicans*)
 - เพื่อให้มั่นใจในคุณภาพของผลิตภัณฑ์และความปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค
แนะนำให้ทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางจุลชีววิทยาที่เหมาะสม เพื่อกำหนด
ประเภทของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่ใช้กับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
นี้ โดยผลิตภัณฑ์ที่พิจารณาว่ามีความเสี่ยงทางจุลชีววิทยาต่ำ รวมถึง
ผลิตภัณฑ์ที่มีค่าวอเตอร์แอกทิวิตีต่ำ ผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์ในน้ำ ผลิตภัณฑ์
ที่มีค่า pH สูง เป็นต้น (ดู ISO 29261)
 - วิธีการที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ อ้างอิงจากการศึกษา
การเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ในอาหารเลี้ยงเชื้อที่ใช้ทดสอบแบบไม่คัดสรร
ซึ่งเหมาะสมกับการตรวจหาการปนเปื้อนของจุลินทรีย์โดยการคัดแยก
จุลินทรีย์ในอาหารเลี้ยงเชื้อที่ใช้ทดสอบแบบไม่คัดสรร อาจใช้วิธีการ
อื่นที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับระดับการตรวจพบที่ต้องการ
 - ระบุเฉพาะสายพันธุ์ของจุลินทรีย์ *ซูโดโมนาส แอรูจิโนซา* *เอสเชอริเชีย โคลิ*
สแตฟีโลค็อกคัส ออเรียส และ *แคนดิดา อัลบิแคนส์* จุลินทรีย์สายพันธุ์อื่น
ที่เจริญเติบโตภายใต้เงื่อนไขที่ระบุในมาตรฐานนี้อาจขึ้นได้โดยใช้การทดสอบ
ทั่วไปที่เหมาะสม (ดู Annex A) มาตรฐานอื่น ๆ อาจเหมาะสมในบางกรณี
(เช่น ISO 18416 ISO 21150 ISO 22717 ISO 22718)

- เนื่องจากผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางมีอยู่หลายประเภท ข้อเสนอแนะนี้อาจไม่เหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์บางประเภท (เช่น ผลิตภัณฑ์บางชนิดที่ไม่ละลายน้ำ) วิธีการอื่น ๆ (เช่น การใช้ระบบอัตโนมัติ) อาจใช้แทนการทดสอบในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ได้ หากมีการแสดงความเท่าเทียมกันหรือวิธีการที่แสดงว่าเหมาะสม (ISO 18415 ข้อ 1)

- เนื้อหาประกอบด้วย : บทนำ ขอบข่าย เอกสารอ้างอิง บทนิยาม หลักการ สารเจือจางและอาหารเพาะเชื้อ เครื่องมือและเครื่องแก้ว สายพันธุ์ของจุลินทรีย์ การจัดการผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางและตัวอย่างทางห้องปฏิบัติการ ขั้นตอนการรายงานผล การลดความต้านจุลินทรีย์ในผลิตภัณฑ์ การรายงานผลทดสอบภาคผนวก และบรรณานุกรม
- จำนวนหน้า : ๓๓ หน้า
- ISBN : ๙๗๘-๖๑๖-๖๑๗-๐๐๙-๒
- ICS : ๐๗.๑๐๐.๙๙; ๗๑.๑๐๐.๗๐
- สถานที่จัดเก็บ : ห้องสมุดสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐ โทรศัพท์ ๐๒ ๕๓๐ ๖๘๓๔ ต่อ ๐๒ ๕๔๐-๒๔๔๑
- สถานที่จำหน่าย : สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐ <https://www.tisi.go.th>